

2018

estuursrapportage

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	6
Algemeen	6
Opzet bestuursrapportage	6
2. Voortgang (financieel) beleid	8
2.1 Financiën	8
2.2 Investerings (kredieten)	8
2.3 Algemene Uitkering	8
2.4 Budgetneutraliteit Sociaal Domein	9
3. Programma's en algemene dekkingsmiddelen	13
3.1 Indeling programma's	13
3.2 Rapportage programma's	13
3.2.01 Programma: Relatie inwoners en bestuur	14
3.2.02 Programma: Ruimtelijke ontwikkeling	14
3.2.03 Programma: Beheer leefomgeving	14
3.2.04 Programma: Economie en toerisme	15
3.2.05 Programma: Gezondheid en bevordering gezonde leefstijl	15
3.2.06 Programma: Jeugd, onderwijs en cultuur	16
3.2.07 Programma: Maatschappelijke Ondersteuning en veiligheid	17
3.2.08 Programma: Werk en Inkomen	18
3.3 Algemene dekkingsmiddelen en overhead	20
4. Paragrafen	23
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	23
4.2 Bedrijfsvoering	23
4.3 Financiering	23
4.3.1 Renteontwikkeling	23
4.3.2 Financieringsbehoefte	24
4.4 Grondbeleid	24
4.5 Transitie Sociaal Domein	24
4.5.1 Budget neutraliteit	24
4.5.2 Wmo nieuwe taken	24
4.5.3 Jeugdwet	25
4.5.4 Participatiewet; uitgaven uitvoering Wsw	25
5. Overzicht Reserves en Voorzieningen	27
5.1 Reserves	27
5.1.1 Algemene Reserve	27
5.2 Voorzieningen	29
6. Voorgestelde besluiten	31
Raadsbesluit	31
7. Bijlagen	33
7.1 Begrotingswijziging bestuursrapportage 2018	33
7.2 Monitoring doelen per programma 2018	34

S

amenvatting

Samenvatting

Inleiding

In deze bestuursrapportage 2018 wordt verantwoording afgelegd over met name de financiële voortgang in het eerste halfjaar. Het bestuurlijke behandel- en besluitvormingstraject van de bestuursrapportage 2018 ziet er als volgt uit:

- 3 en 4 september 2018 : behandeling functionele commissies
- 27 september 2018 : besluitvorming door de raad

Het voordelig saldo van de bestuursrapportage 2018 (na verwerking van de mutaties in de bestemmingsreserves) bedraagt € 866.000. Voorgesteld wordt dit saldo toe te voegen aan de Algemene reserve (zie "5.1.1 Algemene Reserve").

De belangrijkste afwijkingen (bedragen x € 1.000) vindt u hieronder. De afkortingen N, V, I en S staan respectievelijk voor nadeel (N), voordeel (V), incidenteel (I) en structureel (S).

Omschrijving	(Bedragen * € 1.000)		
	Bedrag	N/V	S/I
Wegenonderhoud	-111	N	I
Verkeersmaatregelen	-125	N	I
Dorpsvoorziening	-750	N	I
Leefbaarheidsinitiatieven	-225	N	I
Jeugdzorg	420	V	S/I
WMO nieuwe taken	-237	N	S/I
WMO overig	-1.110	N	S/I
WSW Bijdrage Laborijn	-1.084	N	S
BUIG	1.735	V	I
Dividenduitkering	106	V	I
Algemene uitkering Gemeentefonds	2.508	V	I
Cohieropbrengsten belastingen	145	V	I
Aanpassing kapitaallasten	249	V	I

Door toevoegingen aan en onttrekkingen van de reserves komen niet alle hierboven genoemde afwijkingen rechtstreeks ten laste van het saldo. Per saldo wordt € 2,0 mln. onttrokken aan de reserves, hetgeen mede zorgt voor een voordelig saldo van € 866.000.

In hoofdstuk 3 wordt per programma gedetailleerd weergegeven wat de budgettaire gevolgen zijn. In hoofdstuk 5 worden de reserves nader toegelicht.

Rijksuitkeringen

De algemene uitkering is naar boven bijgesteld. Dit als gevolg van een hogere vergoeding voor het Sociaal Domein en actualisatie van de verdeelmaatstaven en accresontwikkelingen.

De Integratie-uitkering Sociaal Domein is in de meicirculaire 2018 naar boven bijgesteld met € 1.912.000. Dit bedrag wordt voor € 1.084.000 veroorzaakt door het onderdeel Participatie.

Investerings (kredieten)

Alle lopende investeringen en projecten zijn beoordeeld aan de hand van de reeds gedane uitgaven en de verwachte kosten. Per saldo leidt dit tot een bijraming van de kredieten met € 73.000.

Programmadoelen

De realisatie van de programmadoelen ligt op schema. De verwachting is dat alle programmadoelen worden gerealiseerd.

I nleiding

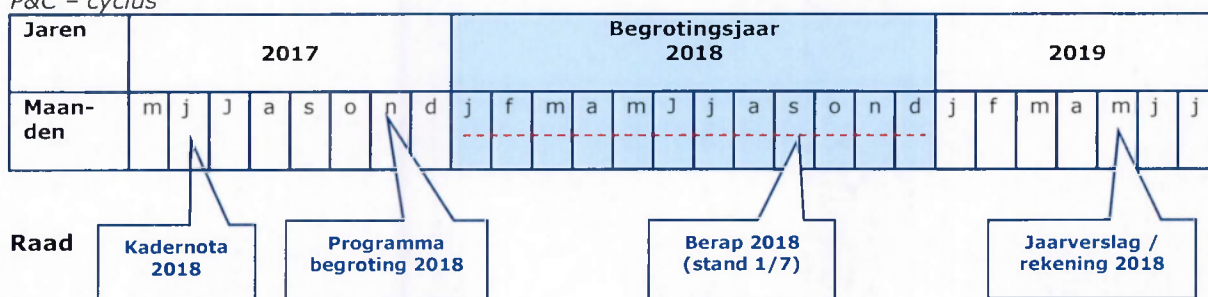
1. Inleiding

Algemeen

Hierbij hebben wij het genoegen u de bestuursrapportage van 2018 aan te bieden. Deze bestuursrapportage is een verantwoording van het college naar de raad die gezien dient te worden als een tussentijdse evaluatie over de lopende begrotingscyclus en als bijsturingsinstrument. De bestuursrapportage heeft als peildatum 1 juli, zodat de "Meicirculaire 2018" van het gemeentefonds hierin is verwerkt.

In de volgende figuur is de meerjaren Planning & Control cyclus weergegeven.

P&C - cyclus

Het bestuurlijke behandel- en besluitvormingstraject van de bestuursrapportage 2018 ziet er als volgt uit:

- 3 en 4 september 2018 : behandeling functionele commissies
- 27 september 2018 : besluitvorming door de raad

Opzet bestuursrapportage

In de bestuursrapportage 2018 komt in hoofdstuk 2 in vogelvlucht de voortgang van het financiële beleid voorbij. Vervolgens komen in hoofdstuk 3 de programma's aan bod, waarna in hoofdstuk 4 de paragrafen worden toegelicht. In hoofdstuk 5 wordt gerapporteerd over de reserves en voorzieningen.

Budgetoverheveling

Tot voor kort zijn in de jaarrekeningen aanzienlijke bedragen bij de resultaatbestemming doorgeschoven naar volgende jaren.

Mede naar aanleiding van de behandeling van de jaarstukken 2017 hebben wij bij deze bestuursrapportage extra kritisch gekeken naar de afwikkeling in 2018 van budgetten. Wij hebben deze budgetten nader gescreend, met als doel het uiteindelijke jaarrekening resultaat 2018 beter aan te laten sluiten bij deze prognose.

Het gaat hier niet alleen om de budgetten die bij de jaarrekening 2017 zijn doorgeschoven, maar ook hebben we beoordeeld in hoeverre budgetten 2018 dit jaar nog niet (volledig) zullen worden uitgegeven. Zo nodig zijn deze budgetten nu al bij deze bestuursrapportage afgeraamd (vrijval) dan wel doorgeschoven naar 2019. Uiteraard is dit beoordeeld met de kennis van nu.

**voortgang (financi-
eel) Beleid**

2. Voortgang (financieel) beleid

2.1 Financiën

In deze bestuursrapportage wordt per programma verantwoording afgelegd over met name de financiële voortgang in het eerste halfjaar en waar nodig worden begrotingswijzigingen aan u voorgesteld. Op basis van de voorgestelde begrotingswijzigingen sluit deze bestuursrapportage met een voordelig saldo van € 866.000. De structurele bijstellingen zullen worden verwerkt in de begroting 2019.

<i>(Bedragen * € 1.000, "-" is nadelig)</i>	
Financieel overzicht	2018
Saldo Begroting (vastgesteld 9 november 2017)	103
Mutaties Bestuursrapportage 2018	866
Saldo Begroting 2018 na Bestuursrapportage	969

In hoofdstuk 3 "Programma's en algemene dekkingsmiddelen" worden de financiële ontwikkelingen toegelicht. Bij het opstellen van deze bestuursrapportage is de lijn van de 'Financiële verordening gemeente Montferland' gevolgd. Alleen de bedragen met een afwijking groter dan € 50.000 zijn van een toelichting voorzien.

2.2 Investerings (kredieten)

De lopende investeringen en projecten zijn beoordeeld aan de hand van de werkelijke uitgaven in het eerste halfjaar en de verwachtingen voor het tweede halfjaar en verder.

In deze bestuursrapportage zijn een aantal wijzigingen op investeringen meegenomen.

Per saldo is sprake van een bijraming van kredieten met € 73.000. Voor de komende jaren leidt dit tot een bijstelling van de kapitaallasten. In de begroting 2019 zullen deze consequenties worden verwerkt.

Het gaat hier voor het overgrote deel om wijzigingen binnen het bestaand beleid, die niet leiden tot een toename van de totale lasten binnen de begroting.

In onderstaand overzicht treft u de belangrijkste aanpassingen aan.

<i>(bedragen x € 1.000, negatief bedrag is een aframing)</i>				
Investering	Bestaand krediet	Af- / Bijraming	Nieuw krediet	Toelichting
Tekstkar	0	22	22	Aanschaf van een tekstkar
Houten brug	25	10	35	Brug bij Singel Roggeveld valt 10.000 euro hoger uit doordat gekozen is voor een duurzame vervanging.
Dranghekken	0	15	15	Aanschaf van dranghekken.
Sneeuwploeg	0	26	26	De in 2019 geplande aanschaf van de sneeuwploegen is naar voren geschoven. De aanbesteding is in 2018 helemaal afgerond
Totaal	25	73	98	

2.3 Algemene Uitkering

Na de verwerking van de gevolgen van de meicirculaire 2018 kan de Algemene Uitkering als volgt worden berekend:

(Bedragen * € 1.000)	
Algemene Uitkering	
Raming begroting 2018 (o.b.v. september circulaire 2017)	48.298
Mei circulaire 2018	50.806
Verschil (toename)	2.508
Het verschil betreft een bruto voordeel.	
Het budgettaire voordeel is lager. Er dient verder nog rekening te worden gehouden met de volgende te reserveren bedragen/ bijstelling van te reserveren bedragen:	
• Reservering Sociaal Domein	-1.912
• Reservering verhoogde asielinstroom	-22
Budgettair effect (voordeel)	574

Het budgettaire voordeel van de meicirculaire 2018 bedraagt € 574.000.

De bijstelling van de Algemene Uitkering is onder andere het gevolg van een hogere loon- en prijsontwikkeling en de accresontwikkelingen 2017 en 2018.

Integratie-uitkering Sociaal Domein

De bijstelling van de meicirculaire 2018 ten opzichte van de begroting 2018 bedraagt € 1.912.000. Dit betreft enerzijds loon- en prijscompensatie, hier staan dan ook hogere lasten tegenover. Anderzijds betreft dit een hogere bijdrage voor het onderdeel Participatie en deze bijdrage wordt volledig doorbetaald aan Laborijn.

In het kader van de verhoogde asielinstroom ontvangen we in 2018 nog een bedrag van € 22.000 over de maanden november en december 2017. Dit bedrag wordt in 2018 aan het betreffende budget toegevoegd.

Het netto voordeel van € 574.000 is met name het gevolg van een hogere vergoeding voor WMO (HbH) (€ 112.000), actualisatie van verdeelmaatstaven (€ 133.000), accresontwikkelingen (€ 384.000) en diverse kleine nadelen (€ 55.000).

2.4 Budgetneutraliteit Sociaal Domein

Met ingang van 2019 gaat het integreerbare deel van de integratie-uitkering Sociaal Domein op in de algemene uitkering en daarmee deel uitmaken van de trap-op-trap-af systematiek. De huidige integratie-uitkering Sociaal Domein houdt met ingang van 2019 op te bestaan. De loon- en prijsmutatie die in 2018 wordt toegekend bedraagt 2,6%. Deze bedragen zijn in 2018 toegevoegd aan de integratie-uitkering Sociaal Domein.

De rijksbudgetten (Integratie-uitkering Sociaal Domein) o.g.v. de meicirculaire 2018 gaf het volgende beeld.

Tabel 10: Ontwikkeling Rijksbudgetten Sociaal Domein

	(Bedragen x € 1.000)				
	2018	2019	2020	2021	2022
Nieuwe WMO-taken	5.414	5.700	5.700	5.700	5.700
Jeugdwet	7.456	6.239	6.239	6.239	6.239
Participatiewet	5.704	5.359	5.145	4.949	4.852
Totaal	18.574	17.298	16.528	17.423	16.390
<i>Verlaging t.o.v. 2015*</i>		-1.276	-1.490	-1.686	-1.783

* Voor alle duidelijkheid: de rijksbudgetten 2018 zijn reeds € 2,6 mln. lager t.o.v. 2015.

Ten opzichte van de septembercirculaire 2017 is de integratie-uitkering Sociaal Domein in 2018 op basis van de meicirculaire € 1,9 mln. hoger. Dit wordt voor een bedrag van ca. € 1 mln. veroorzaakt door het onderdeel Participatie. De WSW middelen zijn in 2018 gebaseerd op "de betalende gemeente" in plaats van "de woongemeente". Deze bedragen betalen we door aan Laborijn, dus dit onderdeel verloopt voor de gemeente budgettair neutraal.

Budget neutraliteit in het Sociaal Domein

Op 25 oktober 2017 heeft de gemeenteraad ingestemd met het voorstel budget neutraliteit in het Sociaal Domein. Hierbij is besloten om 17 maatregelen door te voeren die gezamenlijk moeten resulteren in budget neutraliteit voor het Sociaal Domein vanaf 2020. Hiermee is de basis gelegd om de transities uit te voeren binnen de beschikbare rijksmiddelen. De financiële taakstelling van de KTD is afgerond € 2,1 miljoen, namelijk afgerond € 0,4 mln. op de bedrijfsvoering en € 1,7 mln. op taken.

Vanaf 2018 ligt de nadruk op het daadwerkelijk realiseren van de maatregelen uit het voorstel budget neutraliteit. De voortgang van de uitvoering van de maatregelen wordt hieronder aan u gerapporteerd:

Tabel 11: Uitkomsten voortgangsrapportage Budgetneutraliteit

Nr. Maatregel	Besluit				Uitvoering			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Bezuinigingen, ombuigingen en vrijval								
1 Drangtraject	79	130	130	130				
2 Extra toets op dyslexiezorg	50	100	100	100				
3 Reiskosten inburgeraars	24	24	24	24	24	24	24	24
4 Meedoen in Montferland	200	200	200	200	200	200	200	200
5 Collectieve aanvullende verzekering	100	100	100	100	100	100	100	100
6 Innovatiebudget	42	102	102	102	42	102	102	102
7 Taakstelling inkoop		50	100	100				
8 Stelpost sociale zaken	17	17	17	17	17	17	17	17
9 Stoppen met brede intake voor iedereen	100	175	175	175				
Subtotaal	612	898	948	948	383	443	443	443
Transformatie								
10 Sprong voorwaarts, een andere manier van dagbesteding			200	200				
11 Hulp bij het huishouden als algemene voorziening			100	100				
12 Praktijkondersteuner huisartsen	100	125	150	150				
13 Maatjesproject	10	10	10	10				
14 Uitbreiding ambulante jeugdzorg			130	130				
15 Uitbreiding preventie	25	50	100	100				
Subtotaal	135	185	690	690	0	0	0	0
Lean en mean								
16 Uitvoeren fraude onderzoeken en kosten administratieve schil	98	98	98	98	98	98	98	98
17 Vacatureruimte afdeling ontwikkeling	65	65	65	65	65	65	65	65
18 Beperken telefonische bereikbaarheid			100	100				
19 Stroomlijnen werkprocessen			120	120				
Subtotaal	163	163	383	383	163	163	163	163
Stelpost			114	114				
Totaal	910	1.246	2.135	2.135	546	606	606	606
% gerealiseerd					60%	49%	28%	28%

Voor 2018 is een taakstelling ingeboekt van ruim € 0,9 mln. oplopend tot een taakstelling van € 2,1 mln. vanaf 2020. Inmiddels is voor 2018 een bedrag gerealiseerd van ruim € 0,5 mln. (60%).

Uit de monitor blijkt ook dat een 2-tal maatregelen niet gerealiseerd gaat worden. Voor 2018 is dit een bedrag van € 125.000. Vanaf 2020 hebben we het over een 5-tal maatregelen en gaat het over een bedrag van € 625.000. Deze maatregelen worden in de begroting 2019 - 2022 ook afgeboekt. Het betreffen de volgende maatregelen met motivatie:

A. Bezuinigingen, ombuigingen en vrijval

- Stoppen met brede intake voor iedereen

In overleg met de medewerkers van het sociaal team wordt gewerkt aan een alternatief voor de brede intake, zonder dat dit ten koste gaat van de kwetsbare burger.

In dit verband wordt ook gewerkt aan de aanpassing van de beleidsregels Wmo en Jeugd. De beoogde besparing lijkt op dit moment erg ambitieus en wordt waarschijnlijk niet met alleen deze maatregel behaald. Daarnaast zijn er ook wensen uit het coalitieprogramma en een pilot in Nieuw-Dijk die niet stroken met de ingeboekte financiële taakstelling.

B. Transformatie

- Sprong voorwaarts, een andere manier van dagbesteding

De initiatieven zijn gestart. Evaluatie hiervan wordt medio/eind 2018 uitgevoerd. Uit de evaluatie kan de voorlopige conclusie worden getrokken dat deze vorm van transformatie geen bezuiniging oplevert van dergelijke omvang.

- Hulp bij het huishouden als algemene voorziening

Het blijkt juridisch niet mogelijk om Hulp bij het Huishouden als een algemene voorziening te organiseren.

- Uitbreiding preventie

De koppeling tussen preventie en besparingen op de korte termijn zijn niet aantoonbaar.

C. *Lean en mean*

- Beperken telefonische bereikbaarheid

De telefonische bereikbaarheid is beperkt. In 2019 levert dit het eerste formatieve effect op. De verwachte bezuiniging is ongeveer de helft, dus ca. € 50.000.

Actualisatie budget neutraliteit in het Sociaal Domein

Voor 2018 en verdere jaren heeft er een actualisatie plaatsgevonden van de budgetten voor het Sociaal Domein op basis van de meicirculaire 2018. De ervaring met de budgetten Sociaal Domein worden steeds concreter.

Echter de Jeugdzorg blijft nog wel de meeste onzekere factor. Met dit voorbehoud kunnen we op dit moment al wel een actualisatie geven van de taakstellingen op de verschillende transities. Hiervoor is dus als "feit" aangehouden dat het werkelijke uitgavniveau 2017 (en op onderdelen een doorkijk naar 2018) representatief is voor de uitgaven 2018 – 2022.

Tabel 12: Taakstellingen transities

(Bedragen x € 1.000)

Op kpl 128610 - 4000001 staan de volgende ramingen	2018	2019	2020	2021	2022
- Actualisatie meicirculaire en nieuwe ramingen	1.090.345	-163.136	-214.330	-235.072	-226.369
- Afboeken bestaande maatregelen cf monitor	-125.000	-225.000	-625.000	-625.000	-625.000
- Bestaande stelpost maatregelen okt. 2017			-114.000	-114.000	-114.000
Totaal op 128610 - 4000001	965.345	-388.136	-953.330	-974.072	-965.369

Naar huidige inzichten onttrekken we voor 2018 ruim € 965.000 minder aan de reserve Sociaal Domein dan vorig jaar verwacht (€ 1,166 mln.). Daarentegen wordt onze nieuwe taakstelling voor 2019 ruim € 338.000 oplopend naar ruim € 965.000 voor 2022.

Dit komt door het:

- afboeken van de bestaande maatregelen;
- actualisatie van het uitgangspunt budget neutraliteit;
- nog in te vullen stelpost ad. € 114.000.

De verwachte stand van de egaliseringsreserve decentralisaties Sociaal Domein per 1-1-2019 is een bedrag van ruim € 2,5 mln. (hier is al rekening gehouden met de lagere onttrekking aan de reserve). De komende jaren kunnen de tekorten in het Sociale Domein hiermee verrekend worden.

Conclusie

Onverminderd blijven we een grote uitdaging houden (naast de reeds lopende taakstellingen) om de transities binnen de rijksbudgetten te kunnen bekostigen. De nieuwe taakstelling loopt vanaf 2020 op tot ongeveer afgerond € 1 mln. Dat betekent dat de gemeenteraad nu echte keuzes moeten gaan maken hoe deze taakstelling ingevuld gaat worden. Vanuit de organisatie zal wederom een pakket aan maatregelen worden aangeboden. Op 11 september a.s. staat een informatieavond gepland met de gemeenteraad om hier een verdere invulling aan te geven. Bij de vaststelling van de begroting 2019 e.v. op 8 november a.s. zal de lopende taakstelling concreet moeten zijn ingevuld.

P

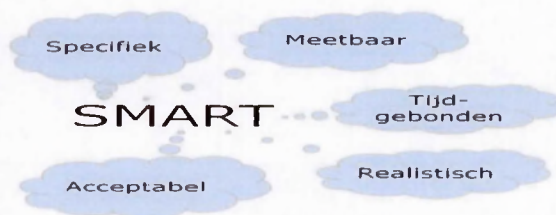
rogramma's

3. Programma's en algemene dekkingsmiddelen

3.1 Indeling programma's

In de programmabegroting 2018 zijn acht programma's opgenomen. Deze programma's zijn ingedeeld op basis van een vast stramien. Ieder programma bestaat uit:

- a. *een missie*
De missie is een korte verklaring waarin de inhoud van het programma en de centrale doelstelling worden geduid.
- b. *Context en achtergronden*
In dit onderdeel worden de taakvelden aangeduid die zijn opgenomen in het programma en de belangrijkste ontwikkelingen binnen deze taakvelden (speerpunten). Tenslotte worden voor ieder taakveld de beoogde maatschappelijke effecten beschreven.
- c. *Eerste W-vraag (wat willen we bereiken)*
Hier worden de beoogde maatschappelijke effecten uitgewerkt in concrete en meetbare doelen (SMART).
- d. *Indicatoren*
De indicatoren zijn de meetgegevens aan de hand waarvan we kunnen bepalen of de beoogde doelen als bedoeld bij de eerste w-vraag worden gehaald.
- e. *Tweede W-vraag (wat gaan we daarvoor doen)*
Hier beschrijven we de concrete activiteiten om de doelen als bedoeld in de eerste w-vraag te realiseren.
- f. *Prestatiegegevens*
Dit betreft gegevens over de activiteiten/inspanningen als bedoeld in de tweede w-vraag.
- g. *Derde W-vraag (wat mag het kosten)*
De baten en lasten op programmaniveau.

Het werken met programma's

Het verder ontwikkelen van de programmabegroting tot sturingsinstrument door de doelen en activiteiten meer "SMART" te formuleren met daaraan gekoppeld goede indicatoren is voortgezet.

3.2 Rapportage programma's

In deze bestuursrapportage wordt gerapporteerd over de uitvoering van de programma's op basis van (R)esultaat, (P)lanning en (M)iddelen. Bij elk programma treft u een Budget- en een Planningsrapportage aan. De Budgetrapportage beperkt zich tot afwijkingen groter dan € 50.000. Daarnaast zijn mutaties opgenomen die worden verrekend met een Reserve. De Planningsrapportage vermeldt alleen bijzonderheden met betrekking tot de geplande en uit te voeren taken.

3.2.01 Programma: Relatie inwoners en bestuur**Budgetrapportage:**

College van B&W

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Verplichtingen voormalig wethouders	M			Door de wisseling van de wethouders heeft de gemeente wettelijk verplichtingen voor de aftredende wethouders (Appa)
	-87	N	I	

3.2.02 Programma: Ruimtelijke ontwikkeling**Budgetrapportage:**

Stads- en dorpsvernieuwing

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Masterplan Didam	M			In 2017 is reeds het budget naar voren gehaald, hierdoor is de last in 2018 minder.
	50	V	I	

Mutatie reserve programma 02

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Grondexploitatie	M			Voorbereiding en doorontwikkelingskosten van DocksNLD komen ten laste van de reserve Grondexploitatie.
	20	V	I	

3.2.03 Programma: Beheer leefomgeving**Budgetrapportage:**

Verkeersmaatregelen

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Verkeersmaatregelen	M			Aanpassing openbare ruimte door: - de Kiss & Ridezone bij Symbion wordt in 2018 aangelegd (€ 24.000); - de adviseringskosten aansluiting A12-Hengelderweg (€ 28.000) - de advisering voor een veilige schoolroute van Nieuw Dijk naar Expeditie (€ 15.000). - Opstellen parkeerbeleidsplan voor 's-Heerenberg (€ 26.000) Voorts nemen de werkzaamheden mbt verkeersmaatregelen toe doordat er steeds meer verzoeken vanuit inwoners komen.
	-125	N	I	

Wegen, straten en pleinen

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Wegen en straten	M			De werkzaamheden openbaar gebied: - afronden van het woonrijpmaken van Ettemastraat Zeddam (€ 21.000);
	-111	N	I	

				- het aanpassen en herstellen van de Hoofdstraat in Kilder (€ 45.000); - Bijstelling van het beleidsplan wegen voor het op niveau brengen en onderhouden van fietspaden (€ 45.000).

Begraafplaatsen

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Begraafrechten	M			Bijstelling van de begraafrechten omdat oude graven veelal niet meer worden verlengd en ook de uitgifte van nieuwe graven daalt.
	-88	N	I	

Milieuhandhaving

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Handhaving	M			Lagere bijdrage aan de ODA (Omgevings- Dienst Achterhoek) wordt ingezet als dekking voor tijdelijke formatie uitbreiding. Deze lasten staan vermeld onder het totaal van de personeelskosten.
	55	V	I	

Mutatie reserves programma 03

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Riolering	M			De lagere kapitaallasten c.q. het exploitatievoordeel Riolerings wordt toegevoegd aan de betreffende reserve.
	-169	N	I	
Afvalstoffenheffing	M			Het voordeel van de opbrengst Afvalstoffenheffing en kosten inzameling wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve.
	-18	N	I	

3.2.04 Programma: Economie en toerisme**Budgetrapportage:**

Economische ontwikkeling

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Innovatiefonds	M			Het budget worden deels overgeheveld naar 2019.
	75	V	I	

3.2.05 Programma: Gezondheid en bevordering gezonde leefstijl**Budgetrapportage:**

Sportaccommodaties

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Gemeentelijke welzijnsaccommodaties	M			Eénmalige exploitatiebijdragen voor het dorps huis De Meikever en De Zomp. Daarnaast een compensatie voor de schoonmaakkosten voor 6 maanden.
	-75	N	I	

Sportbevordering

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Voetbalaccommodaties	M			De gemeente wil de verenigingen die hiervoor initiatieven ontplooiën actief ondersteunen. Voor 2018 en 2019 wordt de eerder ingeboekte bezuiniging van € 200.000 teruggedraaid conform de motie van de Gemeenteraad. Grotendeels wordt dit opgevangen binnen de risicostelpost KTD. Echter voor 2018 resteert een nadeel van € 75.000.
	-75	N	I	

3.2.06 Programma: Jeugd, onderwijs en cultuur**Budgetrapportage:**

Accommodatiebeheer

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Dorpsvoorziening	M			Het realiseren van een dorpsvoorziening in 3 kernen. De uitgaven worden gedekt middels een onttrekking aan de reserve Verkoop aandelen Nuon.
	-750	N	I	
Leefbaarheidsinitiatieven	M			Om de kleine kernen leefbaar te houden is aan dorpsraden gevraagd om plannen in te dienen voor leefbaarheidsinitiatieven. Deze uitgaven worden gedekt middels een onttrekking aan de reserve OLIE.
	-225	N	I	
Dorpshuis Zeddum	M			Het dorpshuis Zeddum is overgedragen aan de gemeenschap. Betreft een administratieve afwikkeling.
	-73	N	I	

Jeugdzorg

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Jeugdzorg	M			Voor 2018 en verdere jaren heeft er een actualisatie plaatsgevonden van de budgetten voor het Sociaal Domein op basis van de meicirculaire 2018. De ervaring met de budgetten Sociaal Domein worden steeds concreter. De Jeugdzorg blijft wel de meeste onzekere factor. Net als de uitgaven van de overige transitie loopt dit budgettair neutraal door onze begroting. Het overschot wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve decentralisatie Sociaal Domein.
	420	V	I	

Mutaties reserve programma 06

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Leefbaarheidsinitiatieven	M			Uitvoering leefbaarheidsinitiatieven kleine kernen (€ 225.000) en de eenmalige subsidie voor kunst en cultuur (€ 25.000). Deze uitgaven worden gedekt middels een onttrekking aan de reserve OLIE.
	250	V	I	
Dorpsvoorziening	M			Het realiseren van een dorpsvoorzie-

	750	V	I	ning in 3 kernen worden gedekt uit de Reserve Verkoop aandelen Nuon.

3.2.07 Programma: Maatschappelijke Ondersteuning en veiligheid

Budgetrapportage:

Toeleiding/beleid

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Beleid	M			Betreft de uitvoering van het Regionaal jaarplan 2018 Sociaal Domein. De kosten worden gedekt uit de reserve Sociaal Domein.
	-117	N	I	

WMO nieuwe taken

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Zorg in natura	M			Bijramen van de kosten. Hierbij is rekening gehouden met de taakstelling. De kosten worden gedekt uit de reserve Sociaal Domein.
	-120	N	I	

Voorziening voor mensen met beperking

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Vervoersvoorziening	M			Dit jaar is er een aanbesteding hulpmiddelen (overgang van koop naar huur) . Hierdoor wordt dit jaar een piek verwacht door meer incidentele verstrekkingen en nog deels vervanging van ons bestand hulpmiddelen.
	-110	N	I	
Rolstoelvoorziening	M			Net als bij de vervoersvoorziening is er bij de rolstoelvoorziening ook een overgang van koop naar huur. Derhalve de prognose bijgesteld.
	-75	N	I	
Taakstelling budgetneutraliteit Transities	M			In 2017 heeft U een 17 tal bezuinigingsmaatregelen vastgesteld die op termijn het tekort ten opzichte van de rijksbijdrage volledig moeten dekken. In deze rapportage melden we dat de beoogde besparing inzake de alternatieve Brede intake (maatregel 9) erg ambitieus is. Deze in 2018 niet gerealiseerd worden.
	-60	N	I	
Doelgroepenvervoer	M			De stijging van het budget komt voort uit: • Afrekeningen 2016 en 2017 (€ 63.000); • Hogere bijdrage 2018 (€ 190.000); • En de effecten van het solidariteitsprincipe van de nieuwe verdeelsleutel (€ 19.000).
	-272	N	I	

Huishoudelijke verzorging

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
WMO-Huishoudelijke verzorging (natura+PGB)	M			Door de stijging van de cao lonen stijgen de verwachte uitgaven voor de hulp in de huishouding.
	-393	N	I	

WMO – Eigen bijdragen

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
WMO – eigen bijdragen sociale zekerheid	M			Als gevolg van het wettelijke voornemen voor invoering van het abonnementstarief dalen de inkomsten eigen bijdragen WMO/Jeugd.
	-200	N	I	

Mutaties reserves programma 07

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Onderwijshuisvesting	M			Door de herziening van de kapitaallasten heeft een herberekening van de reserve onderwijshuisvesting plaatsgevonden.
	48	V	I	
Reserve Sociaal Domein	M			De Integratie-uitkering is o.g.v. de meicirculaire hoger daarnaast zijn er bijstellingen in uitgaven. Net als de uitgaven van de overige transitie loopt dit budgettair neutraal door onze begroting. Het tekort wordt onttrokken van de bestemmingsreserve decentralisaties Sociaal Domein.
	-965	N	I	

3.2.08 Programma: Werk en Inkomen

Budgetrapportage:

Sociale werkvoorziening

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
WSW bijdrage Laborijn	M			Door de overgang van de Presikhaaf-medewerkers naar Laborijn ontvangen wij ook een hogere Algemene Uitkering. Deze bedragen betalen we door aan Laborijn en verloopt voor de gemeente budgetneutraal.
	-1.084	N	I	

Inkomensvoorziening

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
BUIG	M			Ramingen zijn aangepast aan gedaalde aantal bijstandsgerechtigden. Tevens is het Rijksbudget ook toegenomen.
	1.735	V	I	

Reintegratiewerk

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Re-integratiewerk	M			In 2017 is een groot voordeel gerealiseerd op de uitvoering van de BUIG. Besloten is om een deel hiervan toe te voegen aan het "Uitvoeringsplan 2018". De formele toevoeging vindt thans plaats en is derhalve een nadeel voor het saldo van deze Berap.
	-243	N	I	

A

Ig emene dekkingsmiddelen

3.3 Algemene dekkingsmiddelen en overhead

Naast afwijkingen in de uitvoering van de programma's zijn er ook afwijkingen ten aanzien van de algemene dekkingsmiddelen. Bij dit onderdeel worden ook de ontwikkelingen op het terrein van bedrijfsvoering meegenomen.

Budgetrapportage:

Deelnemingen/beleggingen/nutsbedrijven

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Deelnemingen / beleggingen	M			De dividend uitkering Alliaander is € 79.000 hoger dan geraamd. Verder is de dividend BNG € 25.000 hoger dan geraamd doordat het pay-out ratio is verhoogd van 25% naar 37,5%.
	106	V	I	

Algemene uitkering

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Algemene uitkering gemeentefonds	M			Het bruto voordeel bedraagt € 2.508.000. Rekening houdend met de reserveringen met betrekking tot het Sociaal domein (o.a. een verhoogde bijdrage voor de WSW) en de verhoogde asielinstroom, bedraagt het netto voordeel € 574.000.
	2.508	V	I	

Belastingen

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Belastingen	M			De werkelijke coherieopbrengsten zijn hoger dan de opbrengsten waar in de begroting rekening is gehouden: - Onroerend zaak belasting € 135.000; - Hondenbelasting € 10.000.
	145	V	I	

Overige alg dekkingsmiddelen

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Diversen	M			Betreft kosten voor een medewerker die in dienst is getreden bij een re-integratiebedrijf. Deze post wordt ten laste van de reserve kwaliteitsimpuls gemeentelijke organisatie gebracht.
	-98	N	I	

Kapitaallasten en overige

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Kapitaallasten en overige	M			Het voordeel betreft: - Aanpassing van de kapitaallasten (€ 249.000); - De toerekening van uren aan de GREX is geactualiseerd en is € 87.000 hoger; - Stelpost onvoorzien (€ 10.000) voor 2018 wordt afgeraad.
	346	V	I	

Dienstverlening

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Formatie uitbreiding privaatrechtelijke handhaving	M			Betreft een tijdelijke extra formatie uitbreiding ten behoeve van de privaatrechtelijke handhaving.
	-70	N	I	

Mutatie reserve programma 40

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Reserve kwaliteitsimpuls gemeentelijke organisatie	M			Betreft de kosten voor een medewerker die in dienst is getreden bij een re-integratiebedrijf.
	98	V	I	

Mutatie reserve programma 50

Onderwerp	Budgetontwikkeling			Toelichting afwijking/voorstel
Reserve kwaliteitsimpuls gemeentelijke organisatie	M			Betreft de uitbreiding van 0,5 fte functionaris gegevensbescherming.
	20	V	I	

P

aragrafen

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Op grond van de nota "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" rapporteren we bij de bestuursrapportage over de volgende onderdelen:

- Nieuw toegevoegde risico's (met een reëel risico > € 250.000).
- Stijgers en dalers (stijging/daling reëel risico > € 250.000).

Voor de begroting 2019 worden momenteel de risico's opnieuw geïnventariseerd. Hieruit blijkt dat dat de totale risico's € 3,9 mln. bedragen. Dit bedrag is nagenoeg gelijk aan het bedrag dat is opgenomen in de jaarstukken 2017. Ten opzichte van de jaarstukken 2017 is geen sprake van nieuw toegevoegde risico's (met een reëel risico > € 250.000) en ook niet van stijgers en dalers (stijging/daling reëel risico > € 250.000).

Om de ratio van het weerstandsvermogen voldoende te houden dient de berekende weerstandscapaciteit eveneens minimaal € 3,9 mln. te bedragen (ratio weerstandsvermogen = 1). Op basis van de huidige berekeningen is de ratio van het weerstandsvermogen nog steeds ruim voldoende, evenals in de jaarstukken 2017.

4.2 Bedrijfsvoering

Personeel

De omvang van het salarisbudget en de formatie van de gehele ambtelijke organisatie is:

<i>Budgetten (x € 1.000)</i>				
Formatie en budget ambtelijke organisatie	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Begroting 2018	Begroting na wijz. 2018
salariskosten eigen personeel	16.411	17.449	18.482	19.628
kosten inhuur tijdelijk/extern personeel	2.137	2.053	1.079	764
	18.548	19.502	19.561	20.392
Formatie in fulltime eenheden (fte's):				
vast	241,1	258	262	302

De salariskosten eigen personeel zijn met ruim € 1,1 mln. toegenomen door de overname van het groenteam van Laborijn (40 fte groenteam, 1,5 fte werkbegeleiding en administratieve ondersteuning en 0,5 fte HR-ondersteuning). De kosten voor inhuur zijn hierdoor gedaald. Daarnaast kan loonkostensubsidie gedeclareerd worden van circa € 535.000.

4.3 Financiering

4.3.1 Renteontwikkeling

In de begroting 2018 hebben wij de verwachting uitgesproken dat de rente in de loop van 2018 zou gaan oplopen. Hoewel deze stijging in het eerste halfjaar 2018 zich wel beperkt heeft voor gedaan is er op dit moment (medio 2018) nog geen sprake van een verder stijgende rente. De verdere renteontwikkeling is echter in sterke mate afhankelijk van de macro-economische ontwikkelingen. Men kan verwachten dat bij de aanhoudende conjuncturele ontwikkeling, in combinatie met het voornemen van de Europese Centrale Bank (ECB) om de steunoperatie voor de euro verder af te bouwen, de rente in de komende periode zal gaan stijgen. Het is echter niet de verwachting dat deze rente voor de gemeente op afzienbare tijd boven de 2% uitkomt.

4.3.2 Financieringsbehoefte

In maart 2018 is de lening van € 10 miljoen vervallen. Hiervoor heeft op dit moment nog geen herfinanciering plaatsgevonden. Op dit moment wordt het tekort in de financiering opgevangen door het aantrekken van kasgeldleningen. Dit is echter maar gedurende een beperkte tijd c.q. voor een beperkt bedrag mogelijk gezien de bepalingen in de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). Gelet op de huidige stand van zaken zal er in de loop van het 4e kwartaal 2018 een consolidatie van de kortlopende schuld moeten plaatsvinden. In de begroting 2018 was er nog rekening mee gehouden dat de financieringspositie zou verbeteren. Dat zou met name het gevolg zijn van een verwachte grondverkoop op DocksNLD. Deze verkoop is echter nog niet gerealiseerd en wordt niet eerder dan in het laatste kwartaal verwacht. De ontwikkelingen worden nauwkeurig gevolgd op het moment dat er wordt besloten tot consolidatie van een deel van de kortlopende schuld.

4.4 Grondbeleid

In overeenstemming met de afspraken die zijn opgenomen in de nota Grondbeleid 2011 worden de grondexploitaties jaarlijks geactualiseerd en verwerkt in de jaarrekening.

Ten opzichte van deze geactualiseerde grondexploitaties is één wijziging te verwachten, zijnde grondexploitatie P.370. De grondexploitatie van Kerkwijk is al enige tijd in ontwikkeling. Voor de gehele wijk, dus inclusief fase 5, 6 en 7, is sinds december 2010 een grondexploitatie actief.

Indien omvangrijke wijzigingen zich voordoen, zoals een aanpassing in de omvang van het plangebied en een volledige herverkaveling, dan is het verplicht om de grondexploitatie te actualiseren en opnieuw te laten vaststellen door de gemeenteraad. De oorspronkelijke fase 8 van circa 1 hectare en een gedeelte van fase 1 van circa 0,5 hectare maken geen onderdeel meer uit van de nieuwe grondexploitatie. Geraamde bedragen voor zaken als het bouw- en woonrijpmaken, plankosten en andere investeringen, maar ook de opbrengstpotentie zijn hierdoor gewijzigd.

De actualisatie van de grondexploitatie van Kerkwijk komt als gevolg van de diverse wijzigingen uit op een negatief exploitatieresultaat van € 247.291 Netto Contante Waarde (NCW). In de oorspronkelijke opzet met de gehele fase 1 en 8 was de exploitatieresultaat rond nihil (cijfers jaarrekening 2017). De toename van het verlies wordt in hoofdzaak veroorzaakt doordat circa 1,5 hectare minder grond wordt uitgegeven.

Als onderdeel van de P&C cyclus is op 5 juli 2018 de jaarrekening 2017 vastgesteld met als onderdeel de reguliere actualisatie van alle grondexploitaties. Voor wat betreft de reguliere actualisatie van de grondexploitatie van Kerkwijk (werkzaamheden vinden plaats in februari/maart) is gememoreerd in de tekst dat een volledige herziening van de ontwikkeling op handen is, maar dat het niet mogelijk is een fatsoenlijke prognose te geven. Nadat medio 2018 een volledig beeld is verkregen is gekomen tot de voorliggende actualisatie van de grondexploitatie Kerkwijk.

Conform de BBV voorschriften dient op voorhand een voorziening getroffen te worden voor een tekort. De storting van € 247.291 in de verliesvoorziening Kerkwijk dient in 2018 plaats te vinden en kan worden gedekt door een onttrekking aan de reserve grondexploitatie. De stand van deze reserve bedraagt eind 2017 € 2,9 miljoen.

4.5 Transitie Sociaal Domein

4.5.1 Budget neutraliteit

Op 25 oktober 2017 heeft de gemeenteraad ingestemd met het voorstel budget neutraliteit in het sociaal domein. Hierbij is besloten om 17 maatregelen door te voeren die gezamenlijk moesten leiden tot budget neutraliteit in 2020. Hiermee werd de basis gelegd om de transitie uit te voeren binnen de beschikbare rijksmiddelen. De financiële taakstelling werd afgerond op € 2,1 miljoen, afgerond € 0,4 miljoen op de bedrijfsvoering en € 1,7 miljoen op taken.

4.5.2 Wmo nieuwe taken

De nieuwe taken Wmo zijn in 2018 met de daarvoor beschikbare middelen uitgevoerd. Ook voor 2019 verwachten wij de taken met de daarvoor beschikbare middelen uit te kunnen voeren. De bezuinigingstaakstelling op dit onderdeel loopt voor 2019 e.v. minder fors op dan die voor de Jeugdwet en Participatiewet.

Eind 2016 werd het nieuwe Wmo-beleid vastgesteld voor de periode t/m 2018. Hoewel de inschatting was dat we zouden uitkomen met de beschikbare middelen is verder ingezet op afname van geïndiceerde zorg door het versterken van het voorliggend veld, waaronder informele zorg. Deze transformatie past immers ook bij onze visie om, los van financiële prikkels, meer verantwoordelijkheden bij de burger zelf neer te leggen. Daarnaast verwachten wij door vergrijzing een toenemende vraag naar ondersteuning. Gelijkblijvende uitgaven zijn door die autonome ontwikkeling al een opgave.

4.5.3 Jeugdwet

Net als voor de WMO gold 2015 als een overgangsjaar waarin bestaande cliënten recht hielden op hulp. Dit is een belangrijke nuancering bij het overzicht waarin 2015 als uitgangspunt is gebruikt voor de uitgaven 2017 – 2020. Voor 2015, 2016 en 2017 is voor Jeugd regionaal afgesproken de kosten te verevenen. Mede hierdoor is het alle gemeenten gelukt om binnen de beschikbare budgetten te blijven. Voor 2016 en 2017 is afgesproken om de landelijke en bovenregionale kosten regionaal te verevenen. Voor 2018 wordt regionaal voorgesteld om niet meer met elkaar te verevenen, omdat de financiële uitgangspunten te verschillend zijn. De Achterhoekse colleges moeten dit nog wel bekrachtigen.

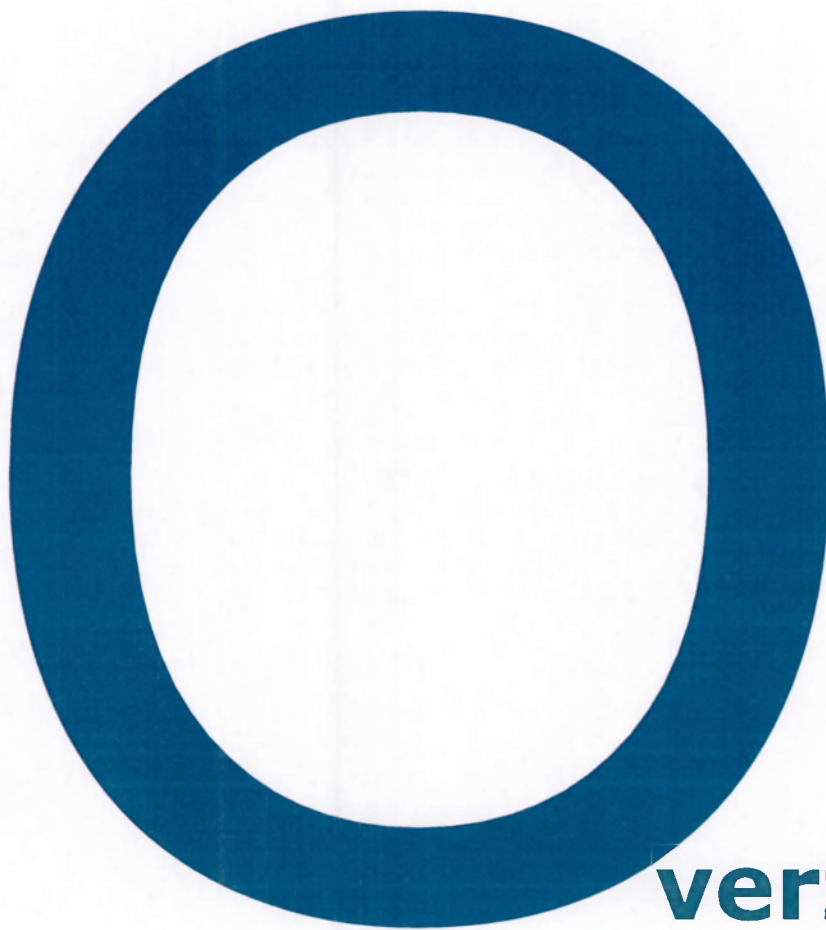
Het begrote tekort voor de periode 2018 - 2022 wordt vooral veroorzaakt door de korting op de inkomsten en, zoals landelijke cijfers laten zien, door een autonome stijging van de vraag naar jeugdzorg.

De transformatie verliep langzamer dan gedacht waardoor kosten daling op korte termijn nog niet te verwachten zijn. Een ander probleem is dat een groot aantal verwijzingen naar Jeugdzorg gebeurt door huisartsen en de rechterlijke macht, dus buitende gemeente om, waardoor we geen controle hadden op de uitgaven. Het is niet te verachten dat dat aan deze voor de gemeente ook in financieel opzicht nadelige situatie binnenkort een einde komt.

Het sociaal team heeft erop gestuurd om de duurdere zorg te vermijden en te vervangen door de goedkopere zorg en door kortdurende ondersteuning vanuit de gemeente zelf. Dit heeft een positief resultaat opgeleverd, waardoor de kosten zijn teruggedrongen. Wel dient gemeld te worden dat bij de Jeugdwet ook sprake is van gerechtelijke uitspraken, die een bepaalde vorm van hulpverlening voorschrijven, die opgevolgd moet worden.

4.5.4 Participatiewet; uitgaven uitvoering WSW

De medewerkers van Presikhaaf die inwoner van Montferland zijn, zijn per 1 januari 2018 overgenomen door Laborijn. Daarnaast werd per 1 januari 2018 het dienstverband van de groenploeg van Laborijn overgenomen door de gemeente. De gemeente heeft aan deze medewerkers een vast dienstverband binnen de constructie "begeleid werken" aangeboden.

verzicht

5. Overzicht Reserves en Voorzieningen

5.1 Reserves

5.1.1 Algemene Reserve

De ontwikkeling van de Algemene Reserve is als volgt:

(bedragen x € 1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022
Saldo per 1 januari	5.155	5.569	5.569	5.795	5.795
<i>Toevoegingen</i>					
1. Resultaat (na bestemming) jaarrekening 2017	- 555				
2. Voorfinanciering: Planontwikkeling Lengel/'s Bergh-Oost			740		
3. Positief saldo begroting 2018	103				
4. Saldo bestuursrapportage 2018	866				
<i>Onttrekkingen</i>					
5. Bijdrage kunstgras voor Sprinkhanen en VV Peeske			- 514		
Geraamd saldo per 31 december	5.569	5.569	5.795	5.795	5.795

De stijging van de Algemene Reserve ultimo 2018 wordt met name veroorzaakt door het onttrekking van het negatieve rekeningresultaat 2017 ad € 555.000 en de toevoeging van het saldo van deze bestuursrapportage ad € 866.000. De raming is, dat ultimo 2022 de Algemene Reserve ruim € 5,8 mln. bedraagt. Met deze buffer zal de beschikbare weerstandscapaciteit genoeg zijn om de ratio van het weerstandsvermogen op een ruim voldoende peil te houden.

5.1.2 Bestemmingsreserves

Aan de hand van mutaties in de reserves is de stand van zaken als volgt:

<i>(bedragen x € 1.000)</i>					
Bestemmingsreserve	beginsaldo 1-1-2018	bespaarde rente	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Verwachte stand 31-12-2018
<i>Bufferfunctie</i>					
Grondexploitatie	2.912	58	743	-76	3.637
<i>Inkomensfunctie</i>					
Kap.lasten Sportcompl. Montferland (SCM)	1.152	55		-127	1.080
Kelrehuus Kilder	0	0		0	0
Verkoop aandelen NUON	15.837	0		-750	15.087
<i>Bestedingsfunctie</i>					
Monumentenzorg Svn	90	0			90
Masterplan 's-Heerenberg	258	12	38	-265	43
Schenking prins Wim 1	1	0			1
Volkshuisvesting	33	1			34
Afwikkeling winstbestemming	0	0			0
Onderwijsachterstandenbeleid	0	0			0
Masterplan Didam	1.000	0			1.000
OLIE	250	0		-250	0
<i>Egalisatiefunctie</i>					
Kwaliteitsimpuls gem.organisatie	191	4		-193	2
Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing	549	11	18	-300	278
Onderwijshuisvesting	1.321	26	1.782	-2.003	1.125
Egalisatiereserve decentralisties Sociaal Domein	2.654	53		-201	2.507
Onderhoud riolering en rioolrenovaties	30	1	169		200
Reserve kunstgrasvelden	50	0	50		100
Ontvlechtingskosten KTD 2014	0	0			0
(Top)sportevenementen	0	0			0
Speellocaties	159	3			162
Totaal bestemmingsreserve	26.487	224	2.800	-4.166	25.346

5.2 Voorzieningen

De inzet van voorzieningen ten behoeve van bepaalde uitgaven leidt niet tot extra lasten binnen de exploitatie. Aan de hand van mutaties in de voorzieningen is de stand van zaken als volgt:

(bedragen x € 1.000)

Voorzieningen	beginsaldo 1-1-2018	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Verwachte stand 31-12-2018
<i>Risicovoorzieningen</i>				
Afwikkeling grondexploitatie	66			66
Verplichtingen personeel	355	36	-33	357
Verplichtingen wethouders	1.797	17	-125	1.690
Voorziening grondexploitatie A18 bedrijvenpark D'chem	3.468			3.468
Geluidwerende maatregelen Zuidelijke Randweg	11			11
Latente belastingverplichtingen	408			408
Totaal Risicovoorziening	6.105	53	-158	6.000
<i>Egalisatievoorzieningen</i>				
Groot onderhoud sportcomplex	308	63	0	372
Openbare ruimte	823	1.049	-1.061	812
Onderhoud gebouwen en accommodaties	1.333	205	-122	1.416
Riolering (vervangingsinv.)	0	132		132
Totaal Egalisatievoorzieningen	2.465	1.449	-1.183	2.731
Totaal voorzieningen	8.570	1.502	-1.341	8.731

B
esluit

7. Bijlagen

7.1 Begrotingswijziging bestuursrapportage 2018

Nummer : 003
 Boekjaar : 2018
 Raadsbesluit : 27 september 2018

Programma	Begroting voor wijziging	Wijziging Berap 2018	Begroting na wijziging
1 Relatie inwoners en bestuur	-1.897	-53	-1.950
2 Ruimtelijke ontwikkeling	-1.529	76	-1.453
3 Beheer leefomgeving	-4.986	-255	-5.241
4 Economie en toerisme	-455	90	-365
5 Gezondheid en bevord. gezonde leefstijl	-3.016	-202	-3.218
6 Jeugd, onderwijs en cultuur	-16.514	-574	-17.088
7 Maatsch. ondersteuning en veiligheid	-10.560	-1.447	-12.007
8 Werk en inkomen	-7.927	380	-7.547
40 Algemene dekkingsmiddelen	54.874	3.007	57.881
50 Overhead en ondersteuning	-10.163	-190	-10.353
Eindtotaal	-2.174	832	-1.342
Wijze van dekking			
Mutaties reserves	2.071	-1.698	373
Saldo begroting 2018			
<i>Verrekening met de Algemene Reserve</i>	103	866	969
	2.174	-832	1.342

7.2 Monitoring doelen per programma 2018

	Tijd	Kwaliteit	Geld
2.1.01 Relatie inwoners en bestuur			
01.4.1 Gemeentelijke producten en diensten			
- Doorzetten van de campagne 'Monitferland digitaal', aantal digitale producten uitbreiden, bezien of bestaande digitale producten vereenvoudigd kunnen worden.	●	●	●
- Klanttevredenheidsonderzoeken uit laten voeren	●	●	●
- Monitoren van en sturen op onze servicenormen	●	●	●
01.4.2 Communicatie en voorlichting			
- Aandacht blijven schenken aan het project 'begrijpelijke taal' waarbij ook in 2018 kritisch wordt gekeken naar onze uitgaande correspondentie om deze indien nodig korter, leesbaarder en dus begrijpelijker op te stellen	●	●	●
- Enquête houden om te onderzoeken welk percentage van de personen die wij aanschrijven onze brieven begrijpelijk vindt	●	●	●
- Inzet van actuele communicatiemiddelen	●	●	●
- Klanttevredenheidsonderzoeken uit laten voeren	●	●	●
- Uitgebreid aandacht besteden aan het onderwerp burgerparticipatie	●	●	●
2.1.02 Ruimtelijke Ontwikkeling			
2.4.1 Ruimtelijke ordening			
- Grondtransacties en kaveluigifte begeleiden	●	●	●
- Invulling geven aan functieveranderingsinitiatieven en landgoederenbeleid	●	●	●
- Planologische procedures voeren	●	●	●
- Transformatie- en herontwikkelingsplannen begeleiden	●	●	●
- Uitwerking herinrichtingsplan openbaar gebied voor het centrum van Didam	●	●	●
2.4.2 Volkshuisvesting			
- Continueren van de starterslening op basis van een 'revolving fund'	●	●	●
- De bouw van circa 75 woningen faciliteren	●	●	●
- Op sub regionaal niveau (Liemers) overleg voeren en input leveren voor afstemming en monitoring woningbouwprogramma	●	●	●
- Vanaf 2018 maken we gebruik van de blijverslening van Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn)	●	●	●
2.4.3 Natuur- en landschapsontwikkeling			
- Faciliteren particuliere initiatieven	●	●	●
- Invulling geven aan landschappelijk inpassingsbeleid	●	●	●
- Realisatie 1 Interreg project	●	●	●
2.4.4 Monumenten			
- Bij aanvragen instandhoudingssubsidie eigenaren wijzen op noodzaak inspectierapport monumentenwacht en de gemeentelijke vergoeding (abonnement) en bijdrage (subsidie) hierin	●	●	●
- Stimuleren instandhouding monumenten door het bieden van diverse subsidiemogelijkheden (koppelsubsidie gemeente en subsidie)	●	●	●
- Stimuleren van het herbestemmen van historische gebouwen	●	●	●
- Verbeteren van de voorlichting via de gemeentelijke website	●	●	●
- Voorlichting geven aan monumenteneigenaren over actualiteiten - waaronder energiebesparende maatregelen - bij het hebben en houden van monumenten	●	●	●
2.1.03 Beheer leefomgeving			
3.4.1 Afval			
- Informatievoorzieningen (website, afvalapp) optimaliseren, beheer en regievoeren op de inzamelstructuur huishoudelijk afval inclusief aanbestedings	●	●	●
- Tijdens de jaarlijkse lokale opschoondag worden scholen, verenigingen, wijk- en dorpsraden, ondersteund met het beschikbaar stellen van inzamelmiddelen, zoals hesjes, grijpers en zakken en een attentie	●	●	●
- Via inhuur van Technotrend worden daarnaast scholen ondersteund in de educatie op gebied van zwerfafval en afval scheiden	●	●	●
- Zoveel mogelijk afval verzamelen dat geschikt is voor hergebruik en dus zo min mogelijk restafval, waarbij de kosten van afvalinzameling zo laag mogelijk zijn	●	●	●

	Tijd	Kwaliteit	Geld
2.1.03 Beheer leefomgeving			
3.4.2 Milieu			
- Inkoop groene energie	●	●	●
- Participeren in Achterhoekse Groene Energie Maatschappij (AGEM) t.b.v. opwekken duurzame energie	●	●	●
- Stimuleren en faciliteren van initiatieven van particulieren, instellingen en bedrijven m.b.t. duurzaamheid	●	●	●
- Plaatsen van publicaties over duurzaamheid	●	●	●
- Stimuleringslening opzetten waarbij woningeigenaren een lening kunnen aanvragen voor het verwijderen van asbest	●	●	●
- Uitbreiden personele capaciteit (m.n. BOA's) om personele capaciteit beter af te stemmen op toegenomen verkeer aanbod (handhaving)	●	●	●
3.4.3 Openbare ruimte			
- Als uitwerking van het Masterplan Didam wordt onderzocht of de Pitteldersstraat afgesloten kan worden voor gemotoriseerd verkeer tussen de Bergvredestraat en de Dijkjesstraat	●	●	●
- Bij alle nieuwe inrichtingen van de openbare ruimte in deze raadsperiode willen we de uitgangspunten van het Integraal Verkeer en Vervoer Plan hanteren	●	●	●
- Bij vervangen van de huidige armaturen LED toepassen (493 stuks t/m 2018)	●	●	●
- De 10 technisch gedateerde woningen aan de Graaf Hendriksstraat worden gesloopt. Hiervoor worden 12 tot maximaal 16 duurzame levensloopbestendige en eengezinswoningen teruggebouwd. Ook het omliggende straatbeeld	●	●	●
- IBOR verder professionaliseren en gemeten resultaten interpreteren om zetten naar verbeter maatregelen	●	●	●
- Inhuur van extra personeel om het groen te onderhouden en verouderd openbaar groen te vervangen volgens het IBOR	●	●	●
- Projecten en groot onderhoud publiceren in de gemeentelijke media. (website, krant, facebook en twitter)	●	●	●
- Reconstructie van de Sint Jansgildesstraat, waarbij de bestaande bomen worden vervangen door een nieuwe bomenstructuur	●	●	●
- Starten Kerkwijk fase 3 Didam	●	●	●
- Vervangen van straatmateriaal dat 'op' is	●	●	●
- Voorbereiden plan afwaardering van de drie Heuvelenweg na aanbesteding van de ontbrekende schakel N316 in 2017, zodat na gereedkomen N316 de afwaardering kan worden uitgevoerd	●	●	●
- Wegwerken achterstand onderhoud bomen en uitvoeren van het noodzakelijke onderhoud	●	●	●
2.1.04 Economie en toerisme			
4.4.1 Economie			
- Bestuurlijk en ambtelijk overleg en gezamenlijke activiteiten met (m.n.) onze bureaus uit Emmerich	●	●	●
- Bewonderen van het voorzien in voldoende werk- en stageplekken bij het bedrijfsleven	●	●	●
- Interne voorlichting over mogelijkheden lokale inkoop	●	●	●
- Lokale/regionale bedrijven actief benaderen om mee te doen aan onze aanbestedingen	●	●	●
- Opstellen van een economische visie op de ontwikkeling van Montferland	●	●	●
- Structureel in overleg met (o.a.) MKB over mogelijkheden toename werkgelegenheid	●	●	●
- Verkoop van Docks NLD	●	●	●
- Via actieve acquisitie stimuleren van verkoop van bedrijfssterreinen	●	●	●
- Voorbereidingen treffen voor realisering van dubbel spoor tussen Zevenaar en Didam	●	●	●
4.4.2 Toerisme			
- Geen verhoging van de toeristenbelasting t/m 2018	●	●	●
- Ontwikkeling en promotie van het TR-product Montferland i.s.m. de VVV	●	●	●
- Verminderen van beperkingen van T&R activiteiten	●	●	●

	Tijd	Kwaliteit	Geld
2.1.05 Gezondheid en bevordering gezonde leefstijl			
5.4.1 Sportbevordering			
- Inzet van combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches	●	●	●
- Regionaal coördinator inzetten om mensen met een beperking te ondersteunen bij het vinden van een passend sportaanbod en/of evenement	●	●	●
- Sportinitiatieven van verenigingen, combinatiefunctionarissen, scholen ondersteunen met financiële middelen en promotie	●	●	●
- Sportverenigingen ondersteunen met subsidie, informatie en samenwerkingsmogelijkheden	●	●	●
5.4.2 Sportaccommodaties en spellocaties			
- (Bestaande) spellocaties opheffen en (her)inrichten tot groene, natuurlijke speelplekken en/of waarbij de actieve leefstijl voor alle leeftijden wordt gestimuleerd	●	●	●
- Met een extern bureau voerbalaccommodaties clusteren in samenwerking met de verenigingen en de gemeente	●	●	●
- Met inbreng van een extern gespecialiseerd bedrijf onderzoek uitvoeren en daarbij in ieder geval de zwemverenigingen bij betrekken. Na een "go or na go" voorbereidingen treffen voor de bouw van een zwembad in 2020	●	●	●
5.4.3 Leefstijlprojecten			
- Het registreren van het GK/GK-project	●	●	●
- Het registreren van de "Ketenaanpak Overgewicht"	●	●	●
- Registreren van het project "Slimmer" (verhoogd risico op diabetes)	●	●	●
- Senioren stimuleren tot gezonde leefstijl en veilig huis via ontwikkeling en uitvoering project "Vitaal Veilig Wonen Montferland"	●	●	●
5.4.4 Gezondheid			
- Gerichte voorlichting geven o.a. door de GGD op scholen	●	●	●
- Met het opstellen van een 'Preventie –en Horecawet' het alcoholgebruik beïnvloeden	●	●	●
- Organiseren van voorlichtingsactiviteiten over leefgewoonten	●	●	●
- Overleg organiseren met ambulancevervoerders over hun resultaten t.a.v. de aanrijtijden	●	●	●
- Uitvoering geven aan Project Hartveilig wonen en first-responder taak brandweer.	●	●	●
6.4.1 Jeugd			
- Binnen het sociaal team-afdeling Jeugd en gezin gespecialiseerde kennis inzetten op het terrein van GGZ	●	●	●
- Controles uitvoeren in de openbare ruimte, op plekken waar veel jongeren tezamen komen	●	●	●
- De gemeente gaat investeren op lichte en goedkopere zorgvormen en voorlichtingen, om zo de vraag naar duurdere zorg te verminderen	●	●	●
- De gemeente subsidieert deelname aan VVE voor kinderen met een indicatie	●	●	●
- De gemeente subsidieert het bezoek van een voor- en vroegschoolse voorziening, aan ouders van een VVE- doelgroepkind	●	●	●
- De gemeente voert gesprekken met de jongeren en ouders als er sprake is van relatief of absoluut verzuim	●	●	●
- De huisartsen informeren over de hulpverleningstrajecten binnen het sociaal team, en de mogelijkheden om snel hulp in te zetten.	●	●	●
- Kortdurende ambulante hulp door het sociaal team inzetten	●	●	●
6.4.2 Onderwijs			
- De mogelijkheden onderzoeken voor centrale huisvesting in s-Heerenberg voor de 3 basisscholen.	●	●	●
- Leerlingen extra ondersteuning bieden op het reguliere onderwijs, zodat verwijzing naar speciaal onderwijs indien mogelijk voorkomen wordt.	●	●	●
- Met de ouders van leerlingen die recht hebben op leerlingenvervoer, kijken naar alternatieve vormen: eigen vervoer, per fiets etc.	●	●	●
6.4.3 Cultuur & ontmoeting			
- De gemeenschappen motiveren om het beheer van de gemeenschapshuizen over te nemen en daar de randvoorwaarden voor scheppen	●	●	●
- Wij ondersteunen de bibliotheek t.b.v. de Taalhuizen en Digistarter.	●	●	●
- Wij ondersteunen de bibliotheek zodat zij activiteiten kan uitvoeren ten behoeve van leesbevordering, vnl. onder de doelgroep jeugd. Daarnaast het organiseren van activiteiten voor volwassenen om mee te kunnen doen in de	●	●	●
- Wij ondersteunen de muziekscholen om daarmee muziekattractie in het primair onderwijs te verzorgen en toegankelijk muziekonderwijs voor de jeugd aan te bieden.	●	●	●

	Tijd	Kwaliteit	Geld
2.1.07 Maatschappelijke ondersteuning en veiligheid			
7.4.1 Vrijwilligerswerk en mantelzorg			
- Faciliteren van mantelzorgondersteuning in de vorm van begeleiding, educatie en lotgenotencontact	●	●	●
- Het ondersteunen van bewonersinitiatieven die informele ondersteuning door buurtgenoten bevorderen.	●	●	●
- Stimuleren van vrijwilligerswerk door het faciliteren van een vacaturebank, promotie-activiteiten en het aanbieden van begeleiding bij het vinden van passend vrijwilligerswerk	●	●	●
7.4.2 Maatschappelijke opvang			
- In regionaal verband afspraken maken met Centrumgemeente Doetinchem over opvangplaatsen maatschappelijke opvang	●	●	●
- Sluitende afspraken over financiering en taakverdeling tussen centrumgemeente Doetinchem en de regio gemeenten rondom Beschermd Wonen	●	●	●
7.4.3 Voorzieningen WMO (algemeen en individueel)			
- Bij de inkoop van ondersteuning en de gesprekken met aanbieders streven wij naar kwaliteitsverbetering van de geboden ondersteuning	●	●	●
- De gemeente biedt kortdurende ondersteuning zelf aan om daarmee doorverwijzing naar duurdere vormen van zorg te voorkomen	●	●	●
- De gemeente zet in op inzet van eigen kracht, het sociaal netwerk en algemene voorzieningen.	●	●	●
- Het voorliggend veld waaronder de algemene voorzieningen wordt in samenwerking met de partners versterkt	●	●	●
7.4.4 Veiligheid			
- Actief communiceren over en met burgers over preventie om veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid te vergroten	●	●	●
- Binnen de regionale context inzetten op het vakbekwaam worden en blijven van de functionarissen in de crisisbeheersing (college en medewerkers) uit de gemeentelijke organisatie	●	●	●
- Continuëren van de samenwerking met de politie voor een vroegtijdige signalering van mogelijke trends om daarop actie te kunnen inzetten	●	●	●
- Vanuit veiligheid samenwerken in het bestaande project toezicht openbare ruimte en participeren in het Donkere Dagen Offensief (preventieve maatregelen tegen woninginbraak oktober - december) van de politie	●	●	●
2.1.08 Werk en inkomen			
8.4.1 Participatie en activering			
- Het instrument loonkostensubsidie profileren als instrument bij werkgevers om inwoners met een arbeidsbeperking ook deel te laten nemen aan het arbeidsproces	●	●	●
- In samenwerking met onze maatschappelijke instelling en gemeentelijke service teams inwoners uit de doelgroep toeleiden tot maatschappelijk nuttige activiteiten	●	●	●
- Instroom beperken door een uitgebreid onderzoek bij een aanvraag voor een uitkering	●	●	●
- Re-integratieinstrumenten benutten om mensen in de gelegenheid te stellen parttime inkomsten te verwerven	●	●	●
- Uitstroom bevorderen door inzet van re-integratie instrumenten	●	●	●
8.4.2 Minimaliteit en schuldhulpverlening			
- De regeling 'Meedoen in Montferland' promoten bij de aanbieders van maatschappelijke activiteiten	●	●	●
- De regeling 'Meedoen in Montferland' promoten bij de doelgroep met een laag inkomen	●	●	●
- De schuldhulpverlening conform de gestelde kaders in het beleidsplan schuldhulpverlening 2016-2020 (i.o.) uitvoeren waarbij het project schuldhulpmaatje wordt uitgebreid	●	●	●
- Onze financiële regelingen uitvoeren conform het vastgestelde beleidsplan en de samenwerking met maatschappelijke initiatieven als de Voedselbank, stichting Leergeld e.d. intensiveren	●	●	●
8.4.3 Nieuwkomers			
- Wij gaan in samenwerking met COA, de woningstichting Plavel en mogelijke particuliere verhuurders de huisvesting van statushouders organiseren	●	●	●
- Wij gaan in samenwerking met de maatschappelijke partners de begeleiding tot maatschappelijk nuttige activiteiten (bijv. vrijwilligerswerk) en betaalde arbeid organiseren.	●	●	●
- Wij gaan in samenwerking met Welcom, Graatschap college en de bibliotheek (waaronder het Taalhuis) de integratie optimaliseren	●	●	●
8.4.4 Voorrillige WSW			
- De medewerkers van de groeploeg zijn met ingang van 1 januari 2018 in dienst van de gemeente. De groeploeg wordt aldus ingezet als re-integratie-instrument	●	●	●
- In 2019 zal Laborijn trachten met de vm. medewerkers van Presikhaaf afspraken te maken ter vergroting van hun arbeidsproductiviteit.	●	●	●

6. Voorgestelde besluiten

Raadsbesluit

Onderwerp: Bestuursrapportage 2018

De raad van de gemeente Montferland;

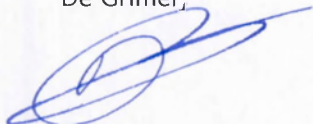
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 augustus 2018 en kennis genomen te hebben van de bestuursrapportage 2018:

BESLUITEN:

- De begroting 2018 te wijzigen volgens bijgevoegde begrotingswijziging (bijlage 7.1 van de bestuursrapportage);
- het voordelig saldo van de bestuursrapportage 2018 ad € 866.000 toe te voegen aan de Algemene Reserve.

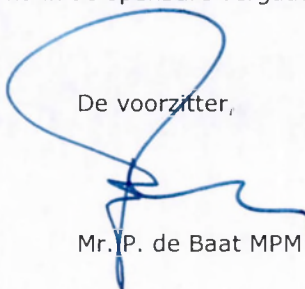
Aldus vastgesteld door de raad van Montferland in de openbare vergadering van 27 september 2018.

De Griffier,

D. Berends

De voorzitter,

Mr. P. de Baat MPM

B ijlagen